

**Veritates Christianæ Qvæ Modvm Exhibitent Benè Vivendi
Et Benè Moriendi**

Balde, Hendrik

Ipris, 1689

45. Cap. Directio conscientiæ ex mente Theologorum in solatium
scrupulosorum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56447](#)

Hæc dicta sunt in solarium eorum, quæ teneram nacti sunt conscientiam, quæ non raro ea res angit, eò quod dubitationibus suis se nequeant expedire: verum id quod sequitur, scrupulosis non mediocri erit consolationi.

CAPVT XLV.

*Directio conscientie ex mente Thelogorum
in solarium scrupulorum.*

Si is, qui tibi à confessionibus est scrupulosum te esse dixerit, potes imo debes illi fidem habere, penitusque in animum inducere ejusmodi te esse, ac proinde privilegijs, quæ scrupulosis concessa sunt, sine ulla anxietate tibi fru omnino licet.

Qui scrupulosus est, nunquam aliquid confiteri debet, nisi certò sciat hæc tristim. Primum est, se illud fecisse; Alterum, noxam se commisisse mortiferam. Postremum est; nunquam se eam esse confessum, déque his tam certus sit operetur, ut interrogatus, tria hæc jurejurando affirmare ausit.

Si dubitet, imo si peccatum mortale admisisse, aut illud nunquam declarasse

sibi videatur; illud tamen subiçere clavibus nequaquam debet, dubitationesque, atque opiniones suas omnes potest contemnere.

Sic, inquires, fieri posset, ut aliquid, quod revera peccatum mortale est, in confessione omittatur; non diffiteor; idcirco tamen non est quod cogites malo in statu te fore, si quod forte hujusmodi peccatum, quod nunquam in sacro tribunali aperuisti, à te esset perpetratum.

Si enim bona fide confessionem insti-
tuisti, omnia peccata tua fuere condona-
ta, etiam illa, quæ vel memoriam excide-
rant, vel quæ omisisti justâ de causâ,
exempli gratiâ, quia iuramentum præ-
stare non audebas mortiferas esse noxas.

Præterea cum sèpe per diem ex sincero
in Deum amore, nullo ad mercedem,
vel pœnam habito respectu, peccata de-
testeris, contritio illa tanti valoris est,
ut vel sine Sacramento pœnitentiae, quin
imò sine distinctâ singulorum peccato-
rum recordatione, eorum omnium,
quantumvis licet magna sint, culpam ex-
tinguat, atque adeò meritas piacularium
flammarum pœnas aut diminuat, aut
omnino tollat, pro majori aut minori
doloris intensione, quamvis hic unum
dumtaxat

dumtaxat temporis momentum dura-
tione adæquaret.

Non est igitur quod subverearis, u-
mortiferè noxæ, quas forsitan perpetrasti,
quasque in confessione non exposuisti,
tibi sint remissa: nam qui integrè, aut
justis de causis non integrè confiteruntur,
elicto imperfecto dolore, is vi absolu-
tionis de attrito sit contritus.

Si quandò scrupulosis ex consilio ejus,
qui conscientiam illorum dirigit, con-
fessio obsit, possunt ac debent ei credere,
sibique firmiter persuadere, se, dum id
imperatur, omissâ confessione mensam
eucharisticam accedere & posse, & de-
bere; quamvis multa gravia crima se
perpetrasse putent.

Injuriâ afficimus Deum, quod de in-
finita ejus bonitate tam abiectè sentiamus.
Pœnitentiæ Sacramentum instituit in sub-
sidium, & levamen, atque in solatium
delinquentium; non est igitur ejus vo-
luntas, ut illo utamur in grave animæ
nostræ detrimentum.

Abusus etiam frequens est multorum,
qui varios ignotosque sacerdotes acce-
dunt, eosque celant, se à consueto con-
scientiæ suæ arbitrio scrupulosos haberi;
sic enim non raro contingit, ut causa
sint,

sint, cur ignoti illi, quibus reos se fiant, in judicio de prolatiis culpis formando, graviter aberrent.

Ejus itaque, quem tibi à confessionibus elegisti, quique animum tuum penitus perspectum habet, acquiesce consilijs, & certo scias rem te facturum Deo longè gratissimam. Hoc inter reliqua omnia efficacissimum est, ut saneris, remedium.

Vir obediens loquetur victoriam, inquit S. Scriptura.

CAPUT XLVI.

DE MORTE.

Mori, est in alterum abire mundum, vel ut in cœlum transferaris, vel ut ad inferos detrudaris.

Mori, est vitam. & quidquid h̄c possidetur, amittere, sine spe quidquam illum unquam recuperandi.

Parentibus, propinquis, superbis ædificijs, agris, aticenjs pratis, honorificis munieribus ac dignitatibus tuis aliquando (velis nolis) nuntium remittere te oportebit.

In morte relinquuntur omnia, omnia in manus transeunt alienas; nihil, nisi sola virtus, nos comitatur.

Mors